

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusė met 2.50
KELEIVIS
536 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 21 SO. BOSTON, MASS., 1967 GEGUZĖS - MAY 24 63 - TIEJI METAI
"Keleivis" telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 12 centų

Išrinkta penktoji Lietuvių Bendruomenės Taryba

Balsavo 9,098. Prieš 3 metus balsavo 7,566. Išrinkti 37 atstovai, beveik pusė jų iš Chicagos.

Galutinai paaikškėjo gegužės 6-7 dienomis vykdytų JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narių rinkimų duomenys. Viso labo buvo paduota 9,098 galiojantieji balsai (1964 m. tebasavo 7,566). Reikėjo išrinkti 37 narius. Kiekviena apygarda (jų buvo 5) turėjo savo kandidatų ir pagal balsavusių skaičių gavo atitinkamą skaičių Tarybos narių.

I-joj (Vakarų pakraščio) apygardoje balsavo 367 asmenys ir laimėjo vieną atstovą — B. Brazdionį.

II-joj apygardoje (Chicagos) balsavo 3,773 ir laimėjo 15 atstovų: dr. P. Kisielį, dr. K. Bobelį, J. Jasaitį, D. Tallat-Kelpšaitę, dr. I. Kriaučelįną, dr. A. Razmą, dr. S. Biežį, Br. Nainį, dr. K. Ambrozaitį, dr. A. Anyšą, kun. J. Borevičių, T. Blinst-rubą, V. Kasniūną, kun. V. Zakarauską ir kun. K. Trimaką.

III-joj apygardoje (Clevelando) balsavo 2,105 ir laimėjo 9 atstovus: J. Gailliusytę, V. Kamantą, J. Smetoną, A. Zapracką, dr. A. Butkų, dr. A. Klimą, dr. V. Majauską, dr. V. Ramanauską ir V. Paužą.

IV-joj apygardoje balsavo 1160 ir laimėjo 5 atstovus: dr. P. Vileišį, dr. B. Matulionį, kun. J. Jutt-Jutkevičių, J. Kapočių ir V. Bražėną.

V-joj apygardoje balsavo 1693 ir laimėjo 7 atstovus: dr. A. Budreckį, kun. L. Jan-kų, A. Mažeiką, A. Barzduką, R. Kežį, K. Miklą ir kun. V. Dabušį.

16 senatorių žodis komunistams

Šešiolika JAV senatorių, kurie kritikuoja prezidento politiką Vietname, paskelbė pareiškimą Š. Vietnamo vyriausybei. Jame sakoma, kad nors jie ir kritikuoja prezidentą, reikalaujami greičiau padaryti taiką, bet jie yra priešingi ištraukti JAV jėgas iš Vietnamo, kol ten nėra pasiekta garbingos taikos.

Tą pareiškimą pasirašiusių tarpe yra tokie smarkūs prezidento kritikai, kaip sen. Fulbright, Cooper, Robert Kennedy.

Jie ragina Vietnamo komunistus tartis su JAV ir jų sąjungininkais dėl taikos.

Tas pareiškimas yra geras dušas Vietnamo komunistams, kurie vis laukia JAV pralaimėjimo dėl vidaus nesutarimų karo klausimu.

50 valstybių sumažino muitus

Po kelerių metų pasitarimų pagaliau Ženevoje susitarta sumažinti muitus. Jau kiek seniau buvo muitai sumažinti 7%, o dabar sutarta dar juos sumažinti 33%. Kol tai bus visiškai įvykdyta, užtruks kelerius metus.

Iš to tikimasi didelio tarptautinės prekybos pagyvėjimo.

Britai nenusileidžia Kinijai

Kinų komunistai sukėlė riauses Britanijos kolonijoj Hong Konge. Policija suėmė kelis šimtus riaušininkų. Kinija pareikalavo paleisti suimtuosius, juos atsiprašyti ir nubausti policininkus, kurie malsino riaušininkus. Į tai Britanija nekreipė dėmesio.

Atidėjo sen. Dodd bylą

Sen. Dodd paprašė jo bylą atidėti, kad jis galėtų jai geriau pasiruošti. Senatas ją atidėjo iki birželio 13 d.

Specialus komitetas yra nutaręs pasiūlyti senatui pareikšti Doddui papeikimą dėl to, kad jis rinkimams rinktų lėšų dalį panaudojo savo asmens reikalamis.

Mikužytė svarbioje konferencijoje

Eufrozina Mikužytė, SLA centro sekretorė, yra didelės Corn Products bendrovės prekybos ženklų skyriaus vedėja. Praeitą savaitę ji dalyvavo JAV prekybos ženklų draugijos metiniame suvažiavime Buck Hill Falls, Pa. Tarp 800 atstovų dauguma buvo advokatų, prekybos ženklų žinovų.

Nuteisė sušaudyti V. Karpavičių

Alytuje (Lietuvoje) gegužės 17 d. teismas nubaudė mirties bausme sušaudant Vladą Karpavičių. Jis buvo kaltinamas, kad 1942 m. įstojo į komunistų partizanų būrį ir jame būdamas, išdavinėjęs partizanus fašistiniams okupantams.

V. Karpavičius Karpovo pavarde paskutiniu metu dirbęs Sachaline (netoli Japonijos).

Mirė dr. Justinas Petkevičius

Gegužės 22 d. New Yorke vėžiu mirė ekon. dr. Justinas Petkevičius. 45 m. amžiaus, prieš kelerius metus Kaune mirusio prof. Tado Petkevičiaus sūnus, palikęs liūdinčią žmoną ir 4 mažamečius vaikus, kuriems reikiame gilia užuojautą.

Andropov — sovietų šnipų viršininkas

Naujuoju Sovietų Sąjungos Valstybės saugumo komiteto (vyriausios šnipų vadovybės) viršininku paskirtas buvęs partijos centro komiteto narys Jurij Andropov. Jo vietoj buvo Semčastnyj. Tas paskyrimas rodo, kad partija savo rankose nori išlaikyti ir šnipų įstaigą.

Svetlana jau gavo \$2.5 mil. už būsimą knygą.

Poetas J. Mikuckis išvyko Lietuvon

Laisvė rašo, kad gegužės 17 d. į Lietuvą išskrido poetas Juozas Mikuckis, buvęs nepriklausomos Lietuvos pirmasis Kauno komendantas. Pasak Laisvės, J. Mikuckis sakė, kad "veiksniai, patyrę jį rengiantis aplankyti gimtąją žemę, bauginę, raginę nevažiuoti, nes "Tu važiuoji į Sibirą. Tu lendi į prapultį", plepėjo jie man". Taip atpasakoja Laisvė J. Mikuckio žodžius.

Esą, jis Baltimorėje palaikęs ryšius su "kai kuriais pažangiečiais", tai "pažangiečių" buvęs palydėtas ir į aerodromą.

Vengrų diplomatas negriš namo

Vengrijos ambasados Washingtono aukštas pareigūnas Janos Radvanyi pranešė, kad nutraukias ryšius su savo vyriausybe, ir paprašė JAV vyriausybę leisti jam pasilikti šiame krašte.

Arabai mobilizuoja pulti žydų valstybę - Izraelį

U Thant atšaukė JT karių iš Egipto-Izraelio pasienio. Egiptas traukia kariuomenę į Izraelio pasienį, paskelbė visuotinę atsarginių mobilizaciją. Parengties stovy paskelbtos ir kitų arabų valstybių karo jėgos. Bijoma, kad ten tuoj pat neprasidėtų karas.

Jau prieš kurį laiką ugnis buvo sublykčiojusi Sirijos-Izraelio pasienyje, bet ji greitai užgeso. Dabar, atrodo, renkasi juodesni debesy, kurie gali baisyti perkūnu sugriaudėti.

Egiptui pareikalavus, J. Tautų gen. sekretorius atšaukė iš Egipto-Izraelio pasienio Jungtinių Tautų karo pajėgas, kurios, tam pačiam Egiptui prašant, nuo 1956 metų stovėjo Egipto-Izraelio pasienyje ir tuo būdu skyrė tų nedraugingų valstybių kariuomenes. Praeitą savaitę Egipto diktatorius Nasseris pareikalavo tą kariuomenę ištraukti, nes, matyt, nenori, kad kas nors stebėtų, ką jis

sumanė Izraelio pasienyje veikti.

U Thant jo prašymą patenkino, nes ta kariuomenė ten buvo pasiūta Nasserui paprašius. Vadinasi, dabar jau niekas nebeskirš Egipto ir Izraelio kariuomenių, todėl ir karo ugniai įžiebtį pakaks mažos kibirkstėlės.

Egiptas į Izraelio pasienį sutraukė dideles karo pajėgas. Mobilizuoja ir kitos arabų valstybės — Sirija, Jordanas, Irakas, Kuwait. Egipto kariuomenės rytinio fronto vadas pareiškė, kad jo kariuomenė esanti pasiruošusi "šventajam karui į Izraelį".

Padėtis kasdien blogėja. JT gen. sekr. išskrido į Egiptą padėties gelbėti. Dėl karo pavojaus artimuose rytuose ir JAV yra labai susirūpinusios. Reikia atsiminti, kad ten yra dideli žibalo šaltiniai ir į tą sritį paskutiniu metu vis daugiau nosį kiša Sovietų Sąjunga.

Vandalų darbas Chicagoje

Vandalizmas sulaukė darbus prie miesto namų valdybos (Housing Authority) statomo plaukymo paseino prie Henry Horner projekto. Baseinas statomas ten gyvenantiems negrams. Kiekvieną naktį kažkas išgriau-na tai, ką darbininkai pastato per dieną.

Prie 14-tos ir Loomis gatvių darbininkai net dieną buvo užpuldinėjami, į juos iš aukštų namų buvo metomi buteliai ir plytos. Jie ten taisė apgriuvusį šaligatvį. Darbai buvo nutraukti, nes darbininkai atsisakė dirbti dėl pavojaus gyvybei.

Išaiškino Cosa Nostra vadą

FBI, sekdamas Providence, R.I., gyvenančio Raymond Patriarcos telefono pasikalbėjimus, išaiškino, kad jis esąs Cosa Nostra išmysis "šeimos" galva. Išaiškintas ir nevienas kitas tos gengės narys.

Patriarca jau seniai buvo įtariamas, priklausęs Cosa Nostrai. Prieš 4 metus Patriarca buvo iškėles net bylą Bostono laikraščiu, kuris paskelbė, kad jis yra N. Anglijos Cosa Nostra vadas, bet po kurio laiko ją atšaukė.

Prieš 40 metų, 1927 m. gegužės 20 d. rytą, lakūnas Charles Augustus Lindbergh pakilo iš New Yorke ir pirmas, neturėdamas net radijo aparato, nuskrido į Paryžių. Dešinėje jis su motina prieš išskrisdamas, kairėje viršuje jis skrenda, apačioje — jis sutin kamas Paryžiuje.

Ižengė į neutralią zoną

Š. Vietnamo komunistai jau senokai telkia savo jėgas neutralioj zonoj, kuri skiria Pietų Vietnamą nuo šiaurės Vietnamo, kad iš ten galėtų smogti JAV JAV ir Pietų Vietnamo karo jėgas. Tai pastebėjus, ir JAV karo vadovybė pasiuntė ten savo marinus.

Praeitą savaitę pirmą kartą sudaužyta elektros stotis Hanojaus miesto ribose.

Nuo pradžios per karo veiksmus amerikiečiai jau yra netekę 549 lėktuvų, kurių daugumą numušė priešlėktuviniai pabūklai ir sovietų pastatytos raketos.

De Gaulle prieš britus

Britanija paprašė priimti ją į Europos bendrąją rinką, bet de Gaulle vis dar tebėra tam priešingas. Tą savo neigiamą nusistatymą jis šiomis dienomis dar kartą pareiškė spaudos konferencijoje. Jis sako, kad Britanija nėra dar tam pasiruošusi. Ją dabar priėmus, būtų tik pakenkta Bendrajai rinkai.

Tuo būdu Britanijai gal reikės laukti de Gaulle mirties, nes su jo mirtimi gali pasikeisti ir Prancūzijos politika, gal tada ir Britanijai nebebus kliūčių į Bendrąją rinką įeiti.

Prancūzijos prez. de Gaulle aiškina laikraštininkams, kodėl jis priešingas Britanijos priėmimui į Europos valstybių bendrąją rinką. Viena iš tų priežasčių — Britanijos perdidelis susirėmimas su JAV.

Kinijos prezidentas Liu Shao-chi, kuriuo Mao Tse-tungas stengiasi nusikratyti, bet iki šiol nevyksta.

Apie nematančius tikrovės

Čia norime pateikti keletą pastabų penktame puslapy išspausdintame straipsny "Apie kelionę į Lietuvą" paliestais klausimais.

Nėra abejonės, kad sunku, ten pabuvus tikrai keliolika dienų, tiksliai ir išsamiai tenykštį gyvenimą pavaizduoti. Atrodo, kad tai nepasisekė ir minėto straipsnio autoriui.

Jis teisingai rašo, kad Amerikos lietuviams labiausiai rūpi, kaip dabar žmonės Lietuvoje gyvena, bet labai gaila, kad jis kaip tik nieko tikro apie tai neparašė. Juk pasakymas, kad gyvenimo lygis priklauso nuo paties žmogaus, kad ten mažesni uždarbiai kaip JAV, bet ir daug pigesnis pragyvenimas, yra tušti žodžiai.

Autorius rašo, turėjęs progos net patį "prezidentą" Paleckį sutikti, bet jis ta proga nepasinaudojo ir nepaklausė, kiek uždirba paprastas darbininkas, kiek reikia mokėti už mėsą, sviestą ir kitus maisto dalykus, drabužius, avalynę, žodžiu, kiek žmogus gauna už savo darbus ir kiek jam reikia būtinai pragyventi. Tik tai žinant ir tai palyginus su čionykštėmis darbininko pajamomis ir išlaidomis, jau būtų galima numanyti, ar ten "pragyvenimas yra daug pigesnis".

Jis tik pamini, kad Druskininkuose už 4 kambarių butą mokama žiemą 15 rublių. Aišku, tai pigu, bet autorius neparašė, kad ten uždarbiai bent 4 kartus mažesni, kad ten per mėnesį neuždirba tiek, kiek JAV per savaitę, todėl ir buto nuoma 15 rublių nėra jau taip pigi. O juk buto išlaidos nėra žmogaus didžiausios išlaidos.

Girdi, Druskininkuose yra 12 sanatorių, ir jose viskas veltui. Taip, veltui, bet ne visiems. Juk ten tepatenka tikrai išrinktieji, gavę "kelialapius" arba juos juodojo rinko nusipirkę.

Jei ten kelis kartus mažiau uždirbama, o tiek maistas, tiek drabužiai, tiek avalynė yra daug brangesni negu JAV, tai kaip gali būti ten pragyvenimas daug pigesnis? Tai aiškiai neteisingas gyvenimo pavaizdavimas.

Tokiu neįžvalgumu ar sąmoningu vaizdo iškraipymu nusikalsta ir daugelis įvymių žurnalistų. Štai tame straipsny rašoma, kad Wall Street Journal korespondentas rašęs, jog kelionė iš Maskvos į Taskentą lėktuvu \$54, o tokio pat atstumo kelionė iš Clevelando į Los Angeles \$130, bet jis nepažymi, kad, kaip jau minėta, ten uždarbiai 4 kartus mažesni, todėl Sovietijos žmogui mokėti už kelionę 54 rublius yra tas pats, ką amerikiečiui \$216. Taigi minėta kelionė jau yra labai brangi.

Visa bėda yra ir ta, kad tokie keliauninkai galvoje teturi save, o ne tenykštį žmogų. Su doleriais kišenėje ten daug kas bus pigiau, o turinčiam tik rublius, daug brangiau. Vilniuje specialioji krautuvė gero konjako butelį nusipirksi už \$1.43, bet už rublius ten nieko negausi, o kitur pirkdamas sumokėsi keleriopai brangiau.

Taip tą "pigumą" pavaizduodami, tie keliauninkai sąmoningai ar nesąmoningai mus apgaudinėja.

Per nesusipratimą, matyt, rašoma, kad juodoji rinka esąs biznis pigiau daiktus pirkti, brangiau parduoti ir pelnytis be darbo, kad toks biznis labai madoj kapitalistinėj Amerikoje, o sovietuose griežtai uždraustas.

Juk visa prekyba paremta tuo, kad pigiau perkama, brangiau parduodama. Priešingai elgiantis, vargu ar ir pats tų žodžių autorius galėtų ilgai prekiauti. O Sovietijoje ta prekyba yra valdžios rankose, todėl ir tas skirtumas tarp pirkimo ir pardavimo kainų (pelnas) yra daug didesnis negu kapitalistiniuose kraštuose.

Juodoji rinka yra ekonominės ligos reiškinys. Ji Sovietijoje, nors ir griežtomis bausmėmis persekiojama, vis dar veikia, nes nepagaminta būtino reikalingumo prekių tiek, kiek žmogui reikia. Dėl to jos pardavinėjamos pirkėjams slapta išpūstomis kainomis. Na, o pamėgink ką nors JAV iš po skverno parduoti. Kas čia pirs panešiotą švarką ar kad ir naujus batus, ką gali nusipirkti krautuvė?

Nebent tik iš kitos valstybės atvežtas cigaretes ar degtinę. Gi Sovietijoje viską iš po skverno nupirkti. Taigi, spekuliacija, suprantama kaip juodoji rinka, yra ne kapitalistinė, bet sovietinės tvarkos būdingas požymys.

Labai apšunkina Sovietijos gyvenimą pažinti ir keliauninkų naivumas. Keleivio Nr. 18 išspausdintas straipsnis "Kas žinotina vykstantiems į Sovietų Sąjungą" buvo paremtas Valstybės departamento duota informacija. Jame buvo įspėjama laikytis tenykščių nuostatų. Ten buvo pažymėta, kad turistais nepasitikima, kad jie iš akių nepaleidžiami, kad jiems sekta turima moderniausių priemonių ir metodų.

Bet yra žmonių, kurie tuo netiki. Girdi, visur ėjau, viską fotografavau... ir niekas manęs nesekė. Jie vis mano, kad ir šiandien seklys, barzdą prisilipdęs, turi ant kulnų gulti. Jie nežino, kad net caro laikais seklys buvo nelengva pastebėti. O dabar tokių modernių klausymo priemonių yra išrasta, kad net JAV ambasadoje, sovietų ten įrengtos, tik po ilgesnio laiko nuodugniau ieškojimo jos buvo atrastos. Tai ką jau kalbėti apie įrengimus viešbučiuose ir kitur. Tai tik šypsena kelia keliauninko tvirtinimas, kad ten "Tokių dalykų visai nėra", nes jis nematęs.

Sovietijoje ir plaukas be valdžios žinios nenukrinta. Bet ta valdžia gerai žino, kur tai reikia pastebėti ir kur ne, todėl ir keliauninkams vieniems leidžia visur keliauti,

Prieš penkerius metus mirė

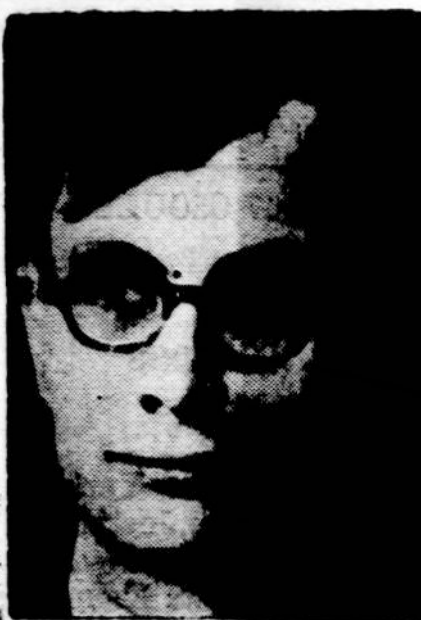
J. Stilsonas

1962 m. gegužės 19 d. Brooklyne mirė 71-sius metus bebaigęs Juozas Stilsonas (Stasiulevičius), JAV lietuvių socialistiniame sąjūdyje ilgą laiką vaidinęs labai įžymų vaidmenį.

JAV jis atvyko su tėvais vos 13 metų jaunuolis ir labai greitai įsijungė į lietuvių socialistinę veiklą. Jis jaunas pradėjo bendradarbiauti Darbininkų Viltyje, vėliau Kovoje, greitai pasijungė savo iškabingumu, todėl tapo nepakeičiamu kalbėtoju visuose susirinkimuose. Atsiminkime, kad tada LSS turėjo tūkstančius narių. Jau 1912 m. jis buvo Lietuvių Socialistų S-gos generalinis sekretorius ir tas pareigas ėjo iki 1917 metų. 1918-19 m. jis buvo sekretorium - vertėju JAV socialistų partijos centre Chicagoje.

Po Rusijos revoliucijos ir JAV buvo socialistų tarpe tokių, kurie patikėjo, kad ir čia "revoliucija jau už keršės", todėl jų nemažai nuėjo su komunistais. Pasidavė tai nuotaikai ir velionis J. Stilsonas, todėl ir jis Lietuvių Socialistų S-gos suvažiavime 1919 m. pasisakė už tai, kad sąjunga persiorganizuotų į komunistų partiją. Jis taip tada buvo įsitikinęs.

Bet užteko jam netrukus nuvažiuoti į Sovietų S-gą ir pamatyti, kaip ten komunistai tvarko gyvenimą, kad grįžęs viešai prisipažintų klydęs, todėl su kitais sukūrė sklokininkų (atsiskyrėlių nuo komunistų ir su jais kovojančių) organizaciją — Lietuvių Darbininkų Draugiją, pradėjo leisti Naująją Gadynę, kurią ilgą laiką redagavo. Komunistai ir

šiandien negali jam už tą "išdavimą" dovanoti, bet velionis, gyvas būdamas, dėl to nesijaudino, nes jis buvo nuosirdus, tiesus žmogus ir veikė taip, kaip jo įsitikinimai ir sąžinė diktavo. Tai ne L. Prūseikos tipo veikėjas, dėjėsis su tais, kurie jam daugiau mokėjo.

Velionis buvo gerai išmokslintas raidžių rinkėjas, linotipininkas, beveik visą savo amžių praleidęs spaustuose. Jis yra kelerius metus dirbęs ir Keleivio spaustuose. Prieš išeidamas į pensiją, velionis dirbo SLA administracijoje.

Jis iki mirties buvo veiklus L. Darbininkų Dr-jos ir Lietuvių Socialdemokratų S-gos narys.

New Yorko LDD ir LSS kuopos gegužės 30 d. rengiasi paminėti velionio J. Stilsono mirties 5 metų sukaktį. Dalyviai kviečiami susirinkti 3 val. popiet prie velionio kapo Cypress kapinėse, o iš ten bus einama į Bruco salę (86-16 Jamaica Ave., Woodhaven).

Velionio žmona Natalija ir duktė Lilija šateikienė su šeima gyvena Brooklyne.

Kas kitur rašoma

OKUPACIJA SOVIETŲ PAVILJONE

Toronte leidžiami "Tėviskė Žiburiai" gegužės 11 d. rašo:

"Sovietų Sąjungos paviljone, įrengtame pasaulinėje parodoje, pavaizduota ir Baltijos kraštų okupacija, t. y. įjungtos sovietų okupuotos valstybės — Estija, Latvija, Lietuva. Maskva demonstruodama tas valstybes kaip savo provincijas-respublikas, netiesiogiai pri-

mena pasauliui, ką ji padarė joms prieš 26 metus.

Praėjusį savaitgalį sovietų paviljone buvo surengta sovietinės Estijos Diena. Į ją buvo atgabentas pats okupuotos Estijos "prezidentas" Aleksiejus Murisep, garsusis šachmatų meisteris Keres ir kitos įžymybės. "Prezidentas" spaudos konferencijoje pareiškė, kad daug jo tautiečių iš Estijos atvyks į parodą, nes nesą "jokių suvaržymų" keliauti. Keres žaidė paviljone šachmatų simultaną su 25 varžo-

o kitiems ne, nes vieni tų keliauninkų ir nežinodami pastebi daug ką, o kiti ir čia pat spoksodami nieko nemato ar tai ką mato nesupranta.

Bičiulis Amsie be reikalo giriasi fotografavęs Vilniuje aerodromą, Maskvoje Kremlį, ginklų muziejų ir kt., kad tuo galėtų įrodyti, kokia ten laisvė naudojasi turistai. Bet jis visai be reikalo gaisino laiką ir gadino savo filmo juostas, nes tų nuotraukų gal net daug geresnių, galėjo nusipirkti ten bet kurioje krautuvėje. Tai ką jis fotografavo, nėra jokia paslaptis, o dalykai, kuriuos patys sovietai reklamuoja, norėdami turistus patraukti.

Komunistams labai reikia dolerių ir kitos geros valiutos, todėl jie ir turizmu susirūpino. Rūpi jiems ir kitas dalykas: būdami melo ir apgaudinėjimo meistrai, jie tikisi apdumti akis ir tiems naiviems keliauninkams, kad jie grįžę namo vaizduotų tenykštį gyvenimą tokiais ružavomis spalvomis, kurių ten nuosalesnėj tikrovė visai nėra. Ir negalima nuginčyti, kad jiems tai nepasisektų, kaip ir šis pavyzdys rodo.

vais. Vieną dieną jis žaidė šachmatų simultaną su 12 geriausių Montrealio šachmatininkų ir laimėjo 10 žaidimų. Kitas estas, gyvenęs Torontėje, Erik Heine, nuvykęs į parodą, išrašė šūkį ant sovietinio paminklo priešais sovietinį paviljoną: "Freedom Estonia, Latvia, Lithuania". Kanados policija jį tuojau suėmė. Tai tas pats estas, kurį JAV žvalgybos agentas buvo viešai pavadinęs komunistų agentu. Vėliau jis išleistas, kuri iki šiol dar nėra baigta. Didžioji spauda apie šį incidentą gana plačiai rašė. Jau paaiškėjo, kad sovietams reikalaujančiam E. Heine keliama byla Montrealio teisme".

"VYRESNIOJO BROLIO" RANKĄ VISUR JAUCIA

B. Jakutis iš Tauragės parašė žurnalo "Mokslas ir Gyvenimas" redakciją parašyti apie Nežinomo kareivio kapą. Tuo reikalu V.C. to žurnalo šių metų antrame numeryje šitaip rašo:

"Pirmasis kapas nežinomajam kareiviui supiltas 1920 m. lapkričio 11 d. Paryžiuje. Tą dieną į Paryžių buvo parvežti I pasaulinio karo žuvusio prancūzų kareivio, kurio pavardė nežinoma, palaikai ir palaidoti žvaigždės aikštėje. Triumfo arkos papėdėje. Taip buvo pagerbti ne tik kariai, kurių likimas ir kapai nežinomi, bet kartu atiduota pagarba visiems kare žuvusiems 1 mil. 400 tūkst. Prancūzijos piliečių. Prie Nežinomo kareivio kapo dega amžinoji ugnis. Kapą kasdien lanko svečiai, turistai. Nežinomajam kareiviui gėlių vainikus deda užsienio valstybių delegacijos.

Prancūzijos pavyzdžiu pasėkė Anglija, Kanada, Belgija, Italija, JAV, Portugalija, Lenkija ir kt. Dabar Nežinomo kareivio kapai yra daugelyje valstybių.

Praėjusių metų gruodžio 3 d. minint hitlerinų grobių sutruškinimo prie Maskvos 25-sias metines, prie Kremiaus sienos Maskvoje palaidoti tarybinio Nežinomo kareivio palaikai. Nesenai čia jau pastatytas ir paminklas".

Tai tiek. Bet nei to straipsnelio autorius, nei žurnalo redakcija nė neužsiminė, kad Nepriklausomoji Lietuva Kauno karo muziejaus sodelyje jau 1921 metais buvo pastatytas žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas iš nepriklausomybės kovų laukų surinktų akmenų, kad prie to paminklo kasdien būdavo apeigos ir kad 1934 m. lapkričio 23 d. ten buvo palaidoti nežinomo kareivio palaikai.

To jie neparašė, nors tuos faktus gerai žinojo. O neparašė dėl to, kad tokia yra "vyresniojo brolio", sėdinčio Maskvoje, valia. Jis nori, kad priaugančioji karta nieko teigiamo nežinotų apie Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, apie jos kovas dėl savo laisvės su tuo pačiu dabartiniu "vyresniojo broliu" — rusu. Aišku, jis negali leisti priminti, kad ir nepriklausoma Lietuva jau seniai turėjo savo Nežinomo kareivio kapą ir jį gaubė meile ir pagarba. O nepatogu tai priminti ypač dėl to, kad dabartiniai okupantai, kaip niekšiškausi valdalai, tą kapą išdraskė...

Maloni naujiena knygų miegeėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleides vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo **Stepono Kairio** atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų.

Kaina buvo \$5.50, dabar \$2.00.

II tomas, 480 psl.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus **Kipro Bielinio** atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštu, tai pridedama po 30 centų už kiekvieną.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštu, pridedama 20 centų.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

PIGIOS, ĮDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mickuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grožvilys meilė, P. Orinitaitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$1.90.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE

St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

SIRDIES PRIEPUOLIAI

Jeigu nebus panaudotos tuoj pat apsaugos priemonės, širdies prieuoliai išliks kas penktą vyrą ateinančių penkerių metų laikotarpį. Paskaitės knyga

SIRDIES PRIEPUOLIAI, tu sužinosi, kad šiai ligai gali pasipriešinti ir jos išvengti... Knygos kaina 3 dol. 75 c. Knyga gaunama Keleivio administracijoje.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRABO.

LIETUVIAI KITUR

URUGVAJUS

Sovietinių filmų savaitė

Balandžio pabaigoj Montevideo mieste ištisą savaitę rodė sovietinius filmus: "Šarvuotis Potiomkinas", "Fasistinė srovė" ir kiti militariniai propagandiniai filmai. Jų tarpe buvo ir neva lietuviškas "Niekas nenorėjo mirti".

Jau iš skelbimo buvo numanu, kas tame filme bus rodoma. Ir neapsiriktą. Jame murzinami Lietuvos nepriklausomybės laikai ir padanges keliama dabartinės okupuotos Lietuvos gerovė.

Prieš okupantus rusus kovojantieji lietuviai partizanai vadinami banditais, okupantai — išlaisvintojai. Kad niekas nenorėjo mirti tai tiesa. Nenorėjo mirti ne tik Lietuvos partizanai, gindami savo tėvynę nuo rusų grobių, bet ir tie, kurie mirė Červenėje. Paveniškesė ir kitur nuo rusų politruko kulkų. Nenorėjo mirti ir raudonieji Rusijos imperialistams niekuo nenusikalte Lietuvos ūkininkai, jų žmonos, motinos ir maži vaikai, gyvulinuose vagonuose išvežti į Sibiro tundrą, kurių daugumas ten mirė ir niekuomet į savo mylimą Lietuvą nebeįėjė.

Ne durnystė, bet dolerio galybė

Berašydamas šią korespondenciją gavau Keleivio Nr. 14, kuriame rašoma, kad minėtas filmas "Niekas nenorėjo mirti" buvo rodomas Paryžiuje ir kad J. Lanskoronskis to filmo gamintojui Žalakevičiui surengė iškilmingą priėmimą.

Aš jau prieš keliolika metų Keleivy esu rašęs, kad Urugvajuje labai veiklus buvo rusų emigrantai, vadina mieji baltieji rusai. Apie 1927-28 metus jie Urugvajuje buvo veikliausi iš visu ateivių. Bet kai bankuose pasibaigė rusų imperijos aukso ištekliai, baigėsi ir jų veikimas. Daugumas jų išvertė savo kailį ir nuėjo pas bolševikus, o jų vaikų vadovaujamas Kultūros ratelis virto Raudonuoju kampeliu.

Ar ne tuo pačiu keliu eina ir mūsų "patriotai"?

M. Krasinakas

SUIMTAS PAVEIKSLŲ
KLASTOTOJAS

New Yorke suimtas Trianon galerijos New Yorke ir to paties vardo galerijos Palm Beach, Fla., savininkas David Stein, kuris kaltinamas pardavinėjęs padirbtus garsųjų dailininkų paveikslus. Jis tuo būdu esąs apgavęs 12 galerijų ir atskirų asmenų, bet su juo nerisamas milijonierius Meadows, kurio kitur nupirkti garsųjų dailininkų 44 paveikslai, atsiėję jam per milijoną dolerių, pasirodė esą padirbti. Jį apgavo kitas gudrus sukčius.

WASHINGTON, D.C.

Rusk pasveikino J. Kajecką

Sukako 10 metų, kai Juozas Kajeckas atstovauja nepriklausomai Lietuvai Char-

Juozas Kajeckas

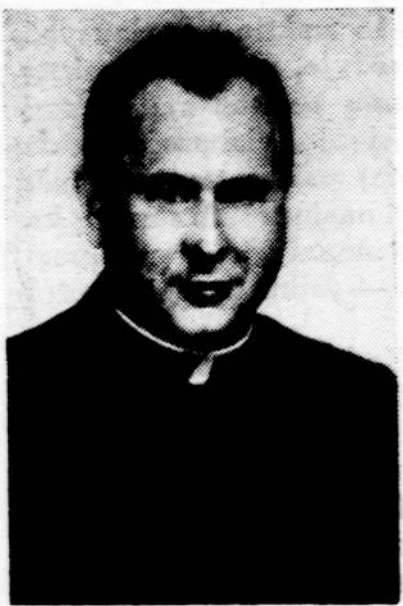
ge d'Affaires titulu. Ta proga Valstybės departamento sekretorius Dean Rusk raštu pasveikino J. Kajecką.

Rašte pabrėžiama, kad J. Kajeckas pasireiškė kaip vertingas lietuvių tautos atstovas, kad jo nenuilstamos pastangos Lietuvos naudai atsispindėjo jo tautiečių nepriklausomybės ir laisvės siekimais.

LAWRENCE, MASS.

Metinės pamaldos ir gegužinė

Lietuvių Tautinė Kata-likų parapija kasmet iškil-

Kun. Jonas Gaspariūnas

mingai švenčia kapų papuošimo dieną (Memorial Day). Jos kapinės yra prie North Lowell, Methuen, Mass.

Siemet pamaldos bus gegužės 30 d., antradienį, 11 val. ryto Tautinėse kapinėse, kurias laikys kun. Julius Gaspariūnas, B.A.

Po pamaldų bus gegužinė puikioje vietoje gamtos atžvilgiu. Šokiams graži ir erdvi salė. Bus meninė programa, šokiai, kuriems vadovaus Stasys ir Vladislava Kandrutai. Skanūs užkandžiai, kuriuos pagamins patyrusios šeimininkės Marijona Golebickienė ir jos bendradarbės. Be to, bus įvairių laimėjimų vaikučiams ir suaugusiems, kuriuos tvarkys parapijos pirmininkas Leopoldas Pieslakas.

Visi yra prašomi tą dieną skirti mūsų ruošiamoms iškilmėms.
Kleb. J. Gaspariūnas, B.A. ir Parapijos Komitetas

BROOKLYN, N. Y.

Dariaus-Girėno minėjimas

Mūsų drąsių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žygio per Atlantą suka-
tis šiemet bus minima šeštadienį, liepos 15 d. prie jų paminklo Lithuanicos aikštėje (Union Ave. ir So. 2nd St., Brooklyn). Programoj invokacija, himnai, kalbos. Minėjimą rengia Dariaus-Girėno paminklo pastatymo komitetas.

RUMFORD, Me.

Mirė J. Kaulaičia

Mirė Jonas Kaulaičia, 82 m. amž., kilęs iš Raudėnų. Šiaulių apskr., ne tik senas Keleivio skaitytojas, bet ir jo buvęs bendradarbis, uolus platintojas. Vėlonio palaikai palaidoti Šv. Jono kapinėse.

Jonas Kaulaičia

Jis priklausė šv. Roko draugijai, SLA 299 kuopai.

Paliko liūdintys žmona Kastancija, 3 sūnūs ir sesuo Mexico, Me., ir dvi seserys Lietuvoje. Jiems reikiame gilią užuojautą.

CHICAGO, ILL.

"L. Lietuvos" sukaktis

Laikraštis "Laisvoji Lietuva" gegužės 27 d. Lietuvos Vyčių salėje (2455 W. 47th St.) iškilmingai minės savo 20 m. sukaktį. Pradžią 8 val. vak.

GRAIKIJOJ NUSILEIDO
BARZDOČIAMS

Naujoji karinė vyriausybė Graikijoje buvo įsikiusi iš užsienio atvažiuojantiems moderniems barzdočiams nusiskusti barzdas. Bet turistų įstaigoms sujudus, tas įsakymas atšauktas. Mat, ir Graikija reikalinga užsienio turistų, kurie atveža užsienio valiutos, nors jie būtų ir su barzdomis.

Mėnulis nuo žemės yra 240,000 mylių atstume, o nuo žemės iki Marso 34 mil. mylių.

Imdamas turi sakalo akis, o atiduodamas — žuvis.

Kas netiki pasiaukojimu, tas pamiršo motiną.

ORGANIZUOTI

KRIMINALISTAI

Neseniai Wisconsin universiteto speciali komisija, tyrinėjusi JAV organizuotus nusikaltimus, paskelbė savo darbo išvadas. Jomis vėta visiems susidomėti.

Visų JAV organizuotų kriminalistų priešaky stovi "Cosa Nostra" 24 "šeimos". Tai lyg Sicilijos pagarsėjusios kriminalistų organizacijos Mafia sesuo, kurios visi nariai prisiekia laikytis besąlyginės drausmės ir paslapties. To nesilaikantiems gresia mirtis.

Cosa Nostra paskutiniuoju metu savo leteną deda ant stambių pramonės imonių, stengiasi į savo rankas paimti gero vardo barkus, ištįsti ir nekilnojamojo turto tarpininkavimo firmas, išsiųsiant namų, žemių ir kito turto. (Pav. viena tokia Cosa Nostra "šeima" turi nekilnojamojo turto, kurio vertė siekia 300 mil. dol.). Tas daroma tam, kad galėtų paslėpti savo tikrąją — kriminalinę veiklą ir savo ramiams suteikti tam tikro orumo.

Minėtos komisijos duomenimis, pačios turtingiausios ir itakingiausios "šeimos" veikia 8 valstijose: New Yorko, New Jersey, Illinois, Floridos, Louisianos, Nevados, Michigano ir Rhode Islando.

Kitos "šeimos" dirba Arizona, Kalifornijoje, Colorado, Delaware, Massachusetts, Missouri, Ohio, Pensilvanijoje, Texase ir Wisconsin.

Tos 24 "šeimos" (iš jų vien New Yorke veikia 9) turi 5.000 narių. Visi jie italiai, bet dažnai savo tikslams pasisamdo ir kitų tautybų žmones, nepaisydami nei rasės, nei tikybės.

Cosa Nostra sindikatas į savo spastus vienus pagauna prievartavimu, kitus "pašelhdamas" lunikiškoms naskolomis ir tt. O jau pėmes į savo kontrolę tą ar kitą imone ar asmenį, naudoja kaip išmano.

Savo veiklos būdus Cosa Nostra vis tobulina. To sindikato nariai savo vaikus leidžia į kolebias, kur jie studijuoja verslo mokslus, kad galėtų vėliau sėkmingiau dirbti savo "šeimos" labui.

Minėta specialistų komisija sako, kad Cosa Nostra visoj eilėj didesniu miestu dirba be pavojaus, naudodamiesi plačiai vėkdomu nupirkimu. Ten policija, o kartais ir miesto valdžios pareigūnai užmerkia akis ir nemato organizuotos prostytucijos, nes ji yra minėtos organizacijos žinioje. Tame komisijos pranešime nurodomas faktas: viešu prostytucijos namu savininkė moka savo raiono policijai kas savaitę \$500, kad ji nesimtytų jos namu mergaičių. Policijai duoda kvėsius lošimo, horologų teatrui, įvairių ištvirkavimo landynių savininkai ir tt.

Komisija nurodo, kad organizuoti kriminalistai vis labiau plečia savo veiklą ir kad su ja sėkmingiau kovoti teralima ten, kame yra nepriklausoma, sažininga vietos administracija. Komisija siūlo ir kongresui tuo susirū-

Edwin Dowell, 14 Billy Hoag, 11 Joe Hoag, 13

Čia matomi trys berniukai įlindo į Marphy urvą netoli Hannibal, Mo., ir iki šiol dar nepavyko jų surasti. Apačioje — tas urvas.

KANADOS NAUJIENOS

KANADA LAUKIA
AUKŠTŲ SVEČIŲ

Tarptautinėje parodoje Montrealy — Expo 67 — dalyvauja 62 valstybės. Jų visų galvos yra pakviestos atvykti į parodą. Bene 50 jau davė teigiamą atsakymą.

Pirmasis parodą aplankė Etiopijos imperatorius, po jo Mauricijos salos (rytinės Afrikos pakraštį, 500 mylių nuo Madagaskaro) ministras pirmininkas, Austrijos prez. Jonas, Belgijos karaliaus atstovas princas Albertas.

JAV prezidento Johnso no tikimasi sulaukti gegužės 24 d., nes gegužės 25 d. parodoje bus JAV diena.

Britanijos karalienė Elzbieta II į Ottavą atvyks birželio 29 d., o parodoje bus liepos 1 d. Sovietų Sąjungos prezidentas Podgornij laukiamas rugpjūčio 15 d. Prez. de Gaulle rengiasi net karo laivų atvykti į Montrealy. Kanados valdžiai ir administracijai galvosūkiu kelia Kubos diktatorius. Visų pirma jo saugumo klausimas. Mat. Castro priešininkai jau grasino susprogdinti Kubos paviljoną.

Į komunistų rengiamą birželio 23 d. Lietuvos dieną gal atvažiuos ir Lietuvos "prezidentas" M. Šumauskas. Estijos diena jau buvo gegužės 6 d. Į ją buvo atvykęs "prezidentas" Murisep. Bet kadangi Baltijos valstybės yra okupuotos ir parodoje dalyvauja kaip Sovietų Sąjungos dalys, tai ir dėl jų galvų priėmimo Kanados valdžiai galvos neskauda. Aukštųjų svečių priėmimui Kanados mokesčių mokėtojas atsieis daugiau nei pusantro milijono dolerių.

pinti, išleisti tobulesnius įstatymus su organizuotu kriminalizmu kovoti ir tokiems nusikaltėliams smarkiau nu-

HAMILTON, ONT.

Lankėsi Vliko pirmininkas

Tautos Fondo pakviestas, čia balandžio 29 d. lankėsi ir Jaunimo centre padarė Vliko veiklos apžvalgą jo naujas pirmininkas dr. Kestutis Valiūnas. Nors apie tai buvo ir spaudoj rašyta ir per radiją skelbta, bet susirinko nedaug, todėl kiek seniau buvęs Vliko pirm. J. Matulionis, pristatydamas dr. K. Valiūną, rado reikalinga pasiteisinti, kad čia susirinkusiųjų netaip gausus būrys dar nereikia, kad hamiltoniečiai neremia Vliko ir jo laisvinimo darbų. Jis priminė, kad Tautos Fondo hamiltoniečiai daugiau sudeda negu torontiečiai, kurių yra daug daugiau.

Tautos Fondo pirm. L. L. Skripkutė pasveikino svečių, padėkojo už atvykimą, o E. Valiūnienė įteikė gražių gėlių.

J. Matulioniui pristatius svečių ir palinkėjus jam sveikatos ir energijos toliau sėkmingai vesti kovą dėl Lietuvos laisvės iki pergalės, kalbėjo Kanados Krašto Tarybos pirm. A. Rinkūnas, kuris apžvelgė Krašto Tarybos veiklą.

Dr. K. Valiūnas plačiai papasakojo apie Vliko darbų, dabartinę padėtį Lietuvoje ir ragino visus jungtis į Lietuvos laisvinimo darbą ir vieningai jį dirbti.

Susirinkusieji kėlė daug klausimų, į kuriuos svečias mielai atsakė. Jų būtų kėlė dar daugiau, bet jau 7 val. vak. salę reikėjo užleisti ateitininkų šokiams. Gaila, kad rengėjai nepasirūpino kita patalpa, kuria būtų buvę galima ilgiau pasinaudoti ir dar daugiau įdomių dalykų iš svečių išgirsti.

Dr. K. Valiūnas susirinkusiems padarė gerą įspūdį, ir jo pranešimas buvo šiltai priimtas.

K. Lukoševičius

LABAI IDOMŲS
ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

PASKUTINIS POSĖDIS. Juozo Audėno atsiminimai. 227 psl., kaina \$4.00

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS. prel. J. B. Končius, 404 psl., daug iliustracijų, kaina \$5.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEŽINIAI KRYŽIAI. Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina . . \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ. Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais viršeliais . . \$2.50.

LIETUVA BUDO. Stepono Kairio, 416 psl., kaina \$2.00

TAU. LIETUVA. Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

DIENOJANT. Kipro Bielino, 464 psl., kaina.....\$2.00

PENKTIEJI METAI. Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS. Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina\$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS. dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

VYSKUPO P. BOCIŲ ATSIMINIMAI. I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS. 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl. kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS. dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina . . \$3.50.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Ruko, 206 psl., kaina \$2.

KĄ LAUMES LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl. kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučiūno. 178 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ. Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

PALIK ASARAS MASKVOJE. Barboro, Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT. Rapolo Skipičio, 440 puslapiai, kaina \$5.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ. K. Zuko, 476 psl., kaina \$5

Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik!

— Sveikas gyvas, tėve! Kaip jautiesi?

— Nešlektai, tik šalta. Jau praėjo pusė mojųs, o sodai vis dar nenori žydėti.

— Permaža saulės, tėve.

— Jes, iš ryto tik pasirodo, pasako gut mornink, ir vėl gudbai ir lenda už debesio. Žinai, gospadinė nupirko man meškerę ir varo žuvažti; sako, storuose žuvis pasitusiai brangi, o maris siūlo žuvų už dyką, tik įmes meškerę, ir gausi. Nu, tai prisikasiau sliekų ir mislinu eiti rytoj ant tilto, tik bijau, kad lietus nesulytų man uniformos. Gal tu žinai, koks rytoj bus oras?

— Oro biuras, tėve, kasdien skelbia oro žinias televizijoje. Šį vakarą pasiklausyk ir žinosi.

— E, Maiki, ką tas oro biuras gali žinoti. Ot, kaip būtų geras gaidys, tai kita runda.

— O ką gaidys gali žinoti?

— Jes, Maiki, gaidys žino. Jis atstoja ne tik oro būrą, ale ir džiėgorių pavaduoja. Mano laikais Lietuvoje niekas džiėgorių neturėjo, ale ir nereikėjo. Ba gaidys apzinaimydavo, kada reikia keltis karvių šerti arba važiuoti girion malkų parsivežti. Kai užtraukdavo ka-ka-rė-kū, tai visi risdavo si nuo šilto pečiaus.

— O ką reiškia ristas nuo pečiaus?

— Nu, ant pečiaus žmonės miegodavo, ba kai seimyna didelė, tai lovų visiem neužtekdavo. Matai, Lietuvoje pečiai ne tokie, kaip Amerikoje: tenai jie būdavo iš molio supūktų ir dideli, du trys bernai galėdavo ant tokio pečiaus gulėti. Ir pečius būdavo šiltas, tai geriau negu lova. Jes, Maiki, guolis ant pečiaus būdavo labai nias.

— Tai ko tėvas važiavai Amerikon, jeigu Lietuvoje ant pečiaus buvo taip malonu?

— Nu, iš Amerikos gaudavau gromatų, kad žmonės čia gyvena ant antro ir trečio aukšto, kasdien geria kavą, mėsa valgo su baltais pyragais ir dar sviesto užsieta, kad vanduo ateina į kičiną, kad naktį šviečia lektika, kad vakarais visi geria alų ir groja gramofonai, ir tokių gromatų rasytojai bažydavosi, kad visai tai šventa teisybė, kad niekas neperdėta, greičiau dar nedadėta, ba visas mandrybes sunku aprašyti. Nu, tai tokių gromatų prisiklausi. Lietuvos žmonės pulkai traukė Amerikon. Taigi ir mane paėmė noras pamatyti tą slauną Ameriką. Todė daviau žydūi 15 rublių ir sakau, parodyk man kelią į Ameriką. Ale apgavo rupūžę. Tik palydėjo per gronyčią ir pabėgo. Turėjau daug klapatų, kol suradau šipą Ameriką, ale dabar jau visko neatsimenu. Galiu tik pasakyti, kad ne iš bėdos palikau Lietuvą. Lietuvos pečius man buvo daug geresnis, negu Amerikos geležinė lova su blakėm. Ai bečiū.

— Gal manai grįžti?

— Kur jau čia grįš, Maiki, kad Lietuva dabar mar būtų jau nepažįstama. Ga jau nėra nė to pečiaus, ankurio gulėdavau. Tai ką aš tenai rasciau? Kiti žmonės ir kitas parėkas, gal tik oras tas pats. Lietuvos oras tai jau tikrai pasiilgau. Šiuo laiku tenai jau sodai žydi beždai kvepia, lakštingalos čiauska, garniai lizduose kalena, kvierversiai čirena, ge gutė kukuoja — oi, kaip būtų miela pamatyti Lietuvos pavasarį! Amerikoje viskas kitaip. Čia ir oras kitoks. Va, Bostone lyja, šalta ir žvarbus vėjas, o toliau už Bostono sniegas; tuo tarp Floridoje karšta ir sausa, iš džiūvo daržai, suvyto orančiai ir išdegę žolė. Verčiau ir nekalbėti apie tai. Verčiau eisiu meškerę prigatavę.

— Bet atsargiai, tėve, kad ryklis nenutrauktų nuo tilno.

Apie kelionę į Lietuvą

Šiuos V. Amsie išpūdžius iš kelionės į Lietuvą ir Sovietų Sąjungą bei jų papildymus dedame kaip pavyzdį galvojam neįvalgaus eilinio amerikiečio ar net žurnalisto, kursai Sovietijoje greitai ir lengvai patiki išoriniam vaizdai ir propagandistų žodžiam ir iš to paskubom pasidaro visą eilę klaidingų apibendrinančių išvadų, sudarantių jam klaidingą iliuziją, kad pagaliau tik jis "atrada tikrą tiesą" apie Sovietų Sąjungą.

Siame straipsny iškeltais klausimais plačiau pasisakome 2-ame šio laikraščio puslapyje.

Kel. red.

Ilgametis Keleivio skaitytojas ir Bostono apylinkėje gerai žinomas biznierių Vilimas Amsie (Amšiejus), kuris dabar gyvena Atlanto neseniai buvo nuvykęs su žmona Lietuvon ir dabar parašė Keleiviui savo išpūdžius, drauge duodamas ir patarimų tiems, kurie ruošiasi važiuoti Lietuvos pamatyti. Jo laiškas, kurį jis prisiuntė mano adresu, yra ilgokas, todėl atpasakosiu jį kiek sutrumpindamas.

Daug kas ruošiasi aplankyti Lietuvą — jis sako — ir klausinėja manęs, kokių būdu geriausia tėvynėn nuvykti. Pirmiausia reikia žinoti, kad kelionė Lietuvon yra su tvarkyta į 3 klases: **delux klasė, pirmoji klasė ir turistinė klasė.**

Delux klase važiuojama pavieniui, ne grupėmis. Kainuoja kiekviena diena po \$35 asmeniui, o porai — \$50. Kelionės gale aerodrome jus pasitinka limuzinas su šoferiu ir nuveža į paskirtą jums viešbutį, kur gausit kambary su dviem lovom ir privatinė maudyne. Be to, vadasi su šoferiu kasdien pavežioja jus 3 valandą, aprodymas įdomesnes vietas, kol būsite tame mieste. Nuveža į tas vietas, kurias būsite pasirinkę, kaip knygynai, mokyklos, teatrai, bažnyčios, muziejai ir kt. Aš su žmona praleidome daug laiko apžiūrinėdami Vilniuje sv. Petro ir Povilo. sv. Onos ir Katedros bažnyčias, kurios dabar yra paverstos muziejais. Jų istorija plati ir įdomi. Taip pat įdomu buvo pamatyti Vilniaus Gedimino aikštę, bokštą ir pilį.

Dabar nors trumpai apie pirmąją ir turistinę klases. Šių klasių keleiviai važiuoja grupėmis po 25 ir 30 žmonių. Pirmos klases kasdien kainuoja \$32, o turistinės klases — \$24 porai. Pora gauna \$10 ir \$8 vertės talonais vadinamųjų kortelių, kuriomis mokama už maistą viešbuty ar restorane.

Šių grupių keleivius vada pasitinka aerodrome su autobusu ir nuveža į paskirtą viešbutį, kuris jau ne toks geras, kaip delux viešbutis. Privatinių maudyklių čia nėra, ir kartais keli žmonės talpinami į vieną kambarį. Mudu su žmona, kaip deluxiniai keleiviai, padavėm Inturisto centrai prašymą, kad leistų aplankyti gimines. Ir sekanti rytą mums pranešė, kad galim tuoj važiuoti: Druskininkų viešbuty mums esąs jau ir kambarys rezervuotas. Taigi paėmėm taksi ir išvažiavom.

Nuo Vilniaus iki Druski-

ninkų yra 86 mylios. Važiuojant sustojom Merkinėje. Varenoje, aplankėm Leipalingį ir pasiekėm Liškiavos bažnytkaimį, kur aš, mažas būdamas, lankiau mokyklą. Čia gyvena mano pusbrolis, ir vieną naktį nakvojom pas jį. Druskininkuose išbuvom net keturias dienas. Po to sugrįžom į Vilnių.

Važiuojant su grupe, negalima tiek laisvės turėti, nes reikia laikytis savo grupės. Antraip, keleiviai pakrikty ir jau siunku būtų vienims su kitais susigaudyti.

Vilniuje Birutė Skirkevičiūtė, universiteto studentė, parodė mums universitetą ir kitas mokyklas bei miesto įstaigas. Centralinis miesto knygynas, kurį jie vadina biblioteka, turi labai daug skyrių; atrodo, kad kone kiekvienoj gatvėj yra vienas knygyno skyrius, ir kiekvienas pilnas skaitytojų. Tai parodo, kad Lietuvos žmonės labai vertina švietimą.

Vilniaus miestas yra labai švarus ir gražus, kaip ir kiti didesnieji Europos miestai. Didėsnių gatvės apsidintos medeliais ir gelėmis, žmogus jautiesi lyg po kokią parką vaikščiodamas.

Mums ten būnant, Vilniaus viešbuty į turistus kalbėjo Justas Paleckis. Pabaišęs kalbą, jis atskinėjo ir turistų paklausimus, todėl ir man buvo proga kai ko paklausti. Aš norėjau žinoti, kodėl Lietuvos sportininkai siunčiami treniruotis Sovietijoje, o ne Lietuvoje? Jis atsakė, kad Lietuvoje dar nėra tinkamų įrengimų tam reikalui. Ir man rodos, kad tai tiesa, nes aš turiu padarę keletą Maskvos sporto paviljonų nuotraukų, tai tenyškiais įrengimais reikia stebėtis. Paviljonas yra prie didžiojo Maskvos universiteto, ir jo tvenkinys plaukiojimui turi 12 akrų vandens — kaip ežeras.

Bet Amerikos lietuviams daugiau rūpi klausimas, kaip dabar Lietuvoje žmonės gyvena. Rūpėjo tas ir man pačiam. Todėl kalbėjau su daugeliu žmonių ir teiravausi apie jų gyvenimą. Atsakymų buvo visokių. Išvada iš jų gali būti tokia: gyvenimo lygis daugiausia priklauso nuo paties žmogaus. Kas turi daugiau iniciatyvos ir nori mokytis, tas gyvena geriau. O mokslas dabar prieinamas visiem. Visos mokyklos, nuo žemiausios iki aukščiausios, — veltui. Pavyzdžiui, mano pusbrolis turį trejetą sūnų, ir visi baigę aukštuosius universiteto mokslus be jokių išlaidų iš tėvo pusės. Vienas sūnus yra chemijos inžinierius ir gražiai gyvena Druskininkuose naujame name. Aš jo klausiau, kiek jis moka nuomos per mėnesį už 4 kambarius. Atsakė, kad žiemomis metu, kai duodamas apšildymas, jis moka 15 rublių per mėnesį, o per vasarą — 8 rublius. Nors uždarbiai mažesni negu Amerikoje, bet ir pragyvenimas daug pigesnis.

Druskininkuose yra 12 puikiai įrengtų sanatorių piliečių poilsui, ir viskas jiems veltui. Tačiau nepiliečiai moka 4 rublius už dieną su viskuo.

Aš skaičiau "Tėvynėje" ir "Keleivį" kun. Jankaus straipsnį, taigi noriu pasakyti, ką aš apie jį manau.

Kaip seniau kunigai gąsdindavo žmones velnio ragais ir pragarų ugnimi, taip dabar kun. Jankus gąsdina lietuvių sovietų šnipais. Jis tvirtina, kad kur tik turistai eina, ten ji seka šnipais. Ir kiekvienas jo žodis užrašijamas bei reikduojamas. Mikrofonai esą įtaisyti prie stalo ir po stalų, lovoje ir po lova. Aš noriu paklausti, kuo pasiremdamas kun. Jankus tokius dalykus tvirtina? Kur jo įrodymai, kad taip yra, kaip jis rašo?

Jokių įrodymų jis negali turėti, nes tokių dalykų visai nėra.

Aš važinėju po Lietuvą ir viską fotografavau; turiu parsivežęs daugybę nuotraukų ir turiu 600 pėdų fotografinių filmų judomiesiems paveikslams. Ir niekas man netrukdė, niekas nepaklausė, kam aš visa tai dariau. Turiu net tokių vietų nuotraukų, kaip Vilniaus aerodromas, Maskvos Raudonoji Ankštė, Kremlius, ginklų muziejus ir požemio geležinkelio (metro) stotis. Daug nuotraukų turiu padaręs ir Leningrade: Ermitažo muziejus, buvusių carų Ziemos Rūmai, Laivyno administracija ir daug kitų. I niekas manęs nepaklausė, kas aš esu ir kokių tikslų tas vietas fotografavau.

Taigi, broli Jankau, man gaila, kad aš negaliu su tamstos pasaka sutikti.

W. A. Amsie

Saudi Arabijos karalius Faisal, atvykęs į Londoną, važiavo su karaliene Elzbieta II. Jis prašys Britanijos pagalbos, kad galėtų atsispirti Egipto diktatoriaus Nasserio grėsiančiam pavojui.

Houston, Tex., policija varo į savo sunkvežimį riauses sukelusius universiteto studentus. Vienas studentas ir trys policininkai nušauti.

kyti, ką aš apie jį manau. Kaip seniau kunigai gąsdindavo žmones velnio ragais ir pragarų ugnimi, taip dabar kun. Jankus gąsdina lietuvių sovietų šnipais. Jis tvirtina, kad kur tik turistai eina, ten ji seka šnipais. Ir kiekvienas jo žodis užrašijamas bei reikduojamas. Mikrofonai esą įtaisyti prie stalo ir po stalų, lovoje ir po lova. Aš noriu paklausti, kuo pasiremdamas kun. Jankus tokius dalykus tvirtina? Kur jo įrodymai, kad taip yra, kaip jis rašo?

Jokių įrodymų jis negali turėti, nes tokių dalykų visai nėra.

Aš važinėju po Lietuvą ir viską fotografavau; turiu parsivežęs daugybę nuotraukų ir turiu 600 pėdų fotografinių filmų judomiesiems paveikslams. Ir niekas man netrukdė, niekas nepaklausė, kam aš visa tai dariau. Turiu net tokių vietų nuotraukų, kaip Vilniaus aerodromas, Maskvos Raudonoji Ankštė, Kremlius, ginklų muziejus ir požemio geležinkelio (metro) stotis. Daug nuotraukų turiu padaręs ir Leningrade: Ermitažo muziejus, buvusių carų Ziemos Rūmai, Laivyno administracija ir daug kitų. I niekas manęs nepaklausė, kas aš esu ir kokių tikslų tas vietas fotografavau.

Taigi, broli Jankau, man gaila, kad aš negaliu su tamstos pasaka sutikti.

W. A. Amsie

N. B. — Įdomu, kad apie kelionę po Sovietų imperiją panašiai kalba ir "Wall Street Journal" korespondentas George Melloan. Jis rašo iš Taškento. Turistų niekas nesekioja ir nevaržo, jeigu nenusižėsi nustatytai tvarkai, jis sako, nes yra dalykų, kurie sovietuose draudžiami. Smarkiausia draudžiama spekuliacija, kas kapitalistinėj Amerikoje yra

labai madoj: pigiau daiktus pirkti, brangiau parduoti ir pelnytis be darbo. Toks biznis sovietuose vadinamas "juodąja rinka". Jeigu turistai parduos savo kostiumą, jis pateks bedon. Nelabai seniai du Amerikos kareiviai, paleisti Vakarų Vokietijoje atostogų, nuvyko į Leningradą ir pardavė savo dolerius, nes juodoj rinkoj už Amerikos dolerį moka 3 sovietiskus rublius, kuomet oficialus kursas yra \$1.12 už rublį. Tai yra labai pelningas verslas. Priedui tiedu amerikiečiai dar pavogė iš viešbučio dekoratyvinį meškiuką. Todėl jiedu buvo areštuoti ir nubausti kalėjimu. Aisku, jie nusikalto. Pradžioje spekuliantai tenai buvo šaudomi, bet juodoji rinka vistiek neišnyko, veikla slapta, be iškabų.

Zmonių uždarbiai Sovietijoje daug mažesni, negu Amerikoje, sako "W.S.J." korespondentas, bet ir kainos mažesnės. Pavyzdžiui, kelionė lėktuvu iš Maskvos į Taškentą, apie 2.000 mylių, jam kainavusi \$54, kai tuo tarpu Amerikoje panašaus atstumo kelionė iš Clevelando į Los Angeles kainuoja \$130. Pigesnis ir maistas. Rusai stengiasi visokiais būdais vilioti turistus, ypač amerikiečius, nes nori dolerius. Šmet sovietuose yra jubiliejiniai metai, nes sukanka 50 metų nuo carizmo sunaikinimo. Inturisto biuras tikisi 750.000 turistų. Ir korespondentas sako, kad turistų laukiamas ne tik Maskvoj ir Leningrade, bet netgi Taškente ir Samarkande; tenai jau esą remontuojami ir dekoruojami seni viešbutiai ir statomi nauji. Pakelėse dygstą amerikietiško stiliaus moteliai turistams, kurie važiuos automobiliais. Rūpinamasi ir oro transportu. Oro linijų agentūra Aeroflot jau padariusi sutartį su Pan American World Airways, su Ja-

ponijos oro linijomis ir su Alitalia, kad iš New Yorko, iš Tokijo ir iš Romos lėktuvai skristų tiesiai į Maskvą.

Inturisto viršininkas Chodorkov sakė "W.S.J." korespondentui, kad būsią išleista milijonas dolerių užsienio propagandai turistams patraukti. Inturistas jau įsteigė patrauklų žurnalą "Travel in the Soviet Union" tokiai propagandai skleisti. Patrauklūs atvirukai ir brošiūros ritsai iš spausdinamų priesų milijonais, ir Inturistas platina tą medžiagą užsieny. Inturisto biurui veikia New Yorko, Londone, Paryžiuje, Vienoje, Stokholme, Vakarų Berlyne ir Japonijos sostinėje. Sovietijoje buvo įsteigta 12 specialių mokyklų, kur paryžiaus ekspertai lavina viešbučių ir restoranų vedėjus, svečių priėmėjus, virėjus, stalan padavėjus ir kitokius turistams patarnautojus.

Šmet sovietuose esą "atidaryta" 100 miestų užsienio turistams, 30 daugiau, negu pernai buvo. Automobilistams jau paruošta 40 motelių ir kitokių sustojimo vietų, tik kol kas dar trūksta ištrėnuotų patarnautojų. Šitai ruošia esą paskirta 300.000.000 rublių, neskaitytant milijono dolerių užsienio propagandai.

Šitai patarnautojus viliodami ir taip jų laukdami, aisku, rusai negali būti jiems šurkštūs ir ieškoti nereikalingų priekabių, nes tai pažeistų visą turizmo pramonę. Vis dėlto korespondentas išpėja turistus, kad būtų atsargūs, nieko nusivežto nepardavinėtų ir nekeistų dolerių į rublius. Nusivežtą daiktą galima kam dovano-ti, bet nevalia parduoti ir biznį daryti. Biznis, kaip kapitalistinė priemonė ki-tiems išnaudoti, sovietuose griežtai uždraustas.

S. Michelsonas

11 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunistas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Kas yra socializacija (K. Kauskio), 51 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Socializmas ir religija (E. Vanderveldes), 24 psl., kaina 10 centų.

Ant rytojaus po socialės revoliucijos, (K. Kauskio), 111 psl., kaina 35 centai.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Januško), 96 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.10, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

MOTERŲ SKYRIUS

K. BALTRUKONIS

Degliukas

(Tęsinys)

Buvo šalta žiema. Tvoros, šalčio kutenamos, tai vienus, tai kitus pokštelėdavo lyg iš kokio didelio šautuvo. Žinojau, kad tvoros pyška, man mama paaiškino, tik niekada nesakė kodėl. Langai buvo visiškai užšalę. Tėtė sakėdavo, kad galima būtų rogėmis važiuoti. Bet užsalimas nebuvo paprastas: langai buvo išmarginti įvairiomis gėlėmis. Žiūrėdavau, aš į jas ir neatsistebėdavau. Paprastes būvau matyti gėles arba lauke patvoryje, o čia jos ant lango lede augo. Kraipydavau savo mažą galvutę, čiupinėdavau jas, nagu braižydavau, peiliu paskusdavau, o jos ir vėl atsirasdavo. Nesėjamos, nelaisdomos, neprižiūrimos! Kiek atsilus, jos išsirpdavo. Mama man niekad nepaaiškino šios paslapties.

Tėtė su mama užkaitė didelį puodą su vandeniu. Ant kitos skylės net katilą uždėjo. Tėtė įvilko į trobą didelį lovą. Kai jis kiek atšilo, pripylė vandens ir rūpestingai plovė. Netrukus atėjo kaimynas Petras ir minėtoji mano teta. Tėtė klausinėjo juos, ar nežina, kur galima gauti mažų paršiukų. Šis meitėlis buvęs geras ir greitai nusipenėjęs. "Na, ir bus mano Degliukui linksma", — pagalvojau aš. Teta, kaimynas ir mama labai linksmai ir gyvai šnekučiavosi apie Kūčias, vestuves ir dar kažkokius man neaiškius reikalus. Tuo tarpu tėtė, atsikėlęs nuo užstalės, atsidarė stalčių ir pasiėmė didelį peilį. Su juo paprastai riekdavo duonos kepalus. Atsimenu, kad jis buvo labai aštrus ir smailas. Susieškojęs budę, brūžino peilį iš visų pusių. Ypač rūpestingai galando jo galą. Aš, ant šiltos krosnies tupėdamas, neramiai sekiau jo žingsnius. Galiausiai apsi- vilko skrandinį, užsimaukšlino šiltą kepurę ir, tyliai ištars "Dieve, padėk", išėjo laukan.

Mano veidukai užsidėgė smalsumu. Nušokau nuo krosnies ir, prisiglaudęs prie užsalusio lango, ėmiau pūsti šiltą kvapą. Kad nutirptų ledas. Pasisekė: obuolio dydžio skylė įgalino mane matyti, kas darėsi lauke. Svečiai ir motina per daug buvo užimti ir nekreipė į mane dėmesio. Mačiau kieme vienoje vietoje apščiui pribarstytą šiaudų. Gulėjo dar neišleistas didelis šiaudų kūlys. Prie kūlio buvo padėtas didelis dubuo. Greta jo tas pats didelis peilis.

Neilgai trukus, išgirdau meilėlio kriuksėjimą. Glostydamas ir kasinėdamas tėtė varėsi į ant šiaudų. Kada jau buvo visai arti dubens ir peilio, tėtė pradėjo kasinėti jam papilvę. Degliukas buvo labai jautrus tokiai meilei, mano pripratintas iš jaunų dienų. Jis, nedelsdamas ir nekreipdamas jokio dėmesio į aplinką bei šaltį, pavirto tingiai ant šono ir ramiai ištisė kojas. Švelnios jo akys lygiai taip meiliai žiūrėjo į mano tėtę, kaip ir į mane. Pagaliau akys užsimerkė, ir jis, atrodė, jautėsi laimingas. Nejaudė nei šalčio, nei alkio, nei kitokių trūkumų. Pagaliau gal ir sapnuoti pradėjo. Tuo tarpu tėtė visai kitokiam pasauli gyveno. Jis viena ranka kasinėjo meitėlio papilvę, o kita ranka pasiėmė tą patį didelį smailą peilį. Aš pastirau iš baimės. Atitraukęs ranką nuo papilvės, jis ėmė čiupinėti išsitiesusio meitėlio kaklą prie pat krūtinių. Stai ga, atitraukęs kairę ranką nuo kaklo, dešine smeigė baisų peilį Degliukui į kaklą.

"O, Jėzau, mama", — aiktėlėjau, — "tėtė Degliuką nudūrė!" Ir visas drebėdamas iš baimės ir pykčio apsiplėčiau asaromis. Abiejų rankų pirštukai nejučiomis atsidūrė mano burnoje, akutes išplėčiau ir atsiskukau trobos vidun. Mano klyksmas sujudo besišnekučiuojančius. Mama, nekrepdama dėmesio į mano susijaudinimą, išbėgo laukan. Teta pribėgus paglostė mane, paramino ir nusisuko prie puodų. Kaimynas Petras prisikimšo pypkę tabako, užsidėgė ją ir ramiausiai puspėjo, leisdamas dūmus į papilvę.

Aš šiurpulių pagautas sekiau baisų įvykį už lango. Degliukas nekriuksėjo, neklykė, nesišaukė mano pagalbos, tik retkarčiais trūkčiojo kojas. Tėvas ištraukė peilį iš žaizdos. Didelė garuojančio kraujo srovė pliuptelėjo iš pradurtos skylės. Pribėgo sklindinas dubuo. Kojos pagaliau nustojo trūkčioti, ir Degliukas gulėjo negyvas, akutes užmerkęs amžinai. Be galo graudu pasidarė, nes žinojau, kad tos gražios meilios akys į mane daugiau niekada nežiūrės... Iš skausmo sukniubau ant suolo. Atrodė, kad ir mano širdelę kažkoks nematomas peilis dūrė skaudžiai, skaudžiai...

(Bus daugiau)

POETĄ STASĮ SANTVARĄ PER 65-TŲJŲ METINIŲ SLENKSTĮ PALYDINT

Gyvenimas, anot poeto Aisčio, — tiktai graži kelionė. Deja, jinai tik ne kiekvieno mūsų būna lygiai prasmingai nukeliauta. Visi pasaulin tuščiomis rankomis ateiname ir vėl tuščias rankas suglaudę iš jo apvertki išeiname. Bet tautos atminime išlieka ilgai ar amžinai gyvi tik tie, kurie pilnomis širdimis per tą gyvenimą praeina, kurie vienoj ar kitoj veiklos dirvoj palieka mums giliai įmintas pėdas ir pakely sukrautas savo dvasios vertybes.

Tai kalbėdami, mes anaipol nenorime iš anksto ir poetą Stasį Santvarą iš šio pasaulio išlydėti, nes jis, sakykime, šiandien yra netgi jaunesnis už save. Mes jį šiuo trumpu žodeliu tenorime tik palydėti per jo 65-tųjų metų amžiaus slenkstį. Tik draugiškai ir negraudendami, o net greičiau kiek paramindami.

Pirmiausia, kiek paguosdami dėl to, kad gegužės 27 dienos data iš tikrųjų nėra gąsdinanti, nesgi kūrėjas pensininku tampa tik tada, kai laiko vėjas užpučia širdį jau paskutinę kibirkštį ir dvasią ima miegas vyturiamis dainuojant saulėtą ir žydintį pavasario vidurdienį. O Stasiui Santvarui dar tas pavojus nei iš tolo negresia.

Be to, prie 65-jų ribos jis turi jau sukovęs svarų lobį, iš kurio nebūkstaudamas jau gali gyventi ligi pat gilios senatvės. O tai sudaro jo gausi poezija ir dramos, jo teatrinė veikla, spaudos darbai, parama mūsų dramos sambūriui, gaivinas žodis Subatvakarių programas ir šimtai dar kitų kultūrinių krutėjimų, kasdien naujų vis atsirandančių. Teturi tik kiekvienas šitiek išvermės.

Todėl mes šiandien sveikinam ir linkime, kad tie ateinančiojo rudens metai būtų nemažiau vaisingi, kaip praėjusio pavasario ir vasaros, kad puošytų dienas vėl naujomis spalvomis ir gyvos širdies negrauztų gėlos kirminas.

Stasys Santvaras

NUTOLUSI PAKRANTĖ

Nutolusi pakrantė — Lietuva.
Zvelgiu į šiaurę — ten širdis jos plaka.
Tenai ir nuovargy jinai tebėr gyva —
Tik atpažint sunku tą panemunių taką,
Kurio daug amžių ėjo ji laisva...

Padangę, tartum suodim, apdengę skėriai,
Aptaskę dulkėm ir krauju jos veidą —
Lietuvi, kagi tu nedoro padarei?
Kodėl ir vėl į erdvę keldina tą graudžią gaidą
Tavų arimų vyturiai?

Nutolusi pakrantė migloje,
Tik Nemunu atplaukiančią girdžiu jos raudą —
Ir noriu verksti aš drauge su ja,
Ir širdį skauda, skauda...

Gyveno ten ir mirė ten tėvų tėvai,
Buvai tu visad mūsų — Lietuva tėvynė!
Už ką dabar tau kalami narvai?
Už ką ant kaklo kalinio grandinė?
Už ką tie kankinio randai?

Praėjo amžių tūkstančiai tenai —
Didžių, garsių, šlovingų —
Žmogau, gal tu dar nežinai,
Kad nuo audrų sukilusių, siaubingų,
Tave apgynė aisčiai, tartum milžinai?

Nutolusi pakrantė — Lietuva.
Zvelgiu į šiaurę — ten širdis jos plaka,
Tenai ir sielvarte jinai tebėr gyva...
Nespės, nespės pakirsti paskutinę sodo šaką —
Ir paukštė grįžtančio pavasario ten vėl giedos
laisva!

Orų permainos ir sveikata

Oro temperatūra, drėgmė, slėgimas bei kiti meteorologiniai veiksniai smarkiai veikia ne tik ligotą, bet ir sveiką žmogų. Prieš oro permainą ar jai vykstant, žmonės pasidaro irzlėsni, sunkiai valdosi. Žymiai pagausėja ir eismo nelaimių. Pavyzdžiui, sumažėjus slėgimui, nelaimingų atsitikimų keliuose įvyksta 70% daugiau, negu paprastai jų būna. Kai kuriuose kraštuose, pav., Lenkijoje. Krokuvos vaivadijoje, apie oro permainas vairuotojai ir eismo tvarkantieji pareigūnai įspėjami iš anksto per spaudą ir net radiją.

Tad nenuostabu, kad įvairiomis ligomis sergantieji žmonės reaguuoja į oro permainas. Ypač jautrus sergantieji lėtiniu reumatu, įvairiomis širdies, kraujagyslių sistemos ligomis, bronchitine astma.

Astmininkams kenksmingiausi staigūs orų ir slėgimo pasikeitimai. Reumatizmas sustiprėja tiek smarkiau atšalus, tiek ir užėjus kaitrai.

Tačiau eilė reumatikų reaguoja tik į vieną kurį orą.

Paskutiniaisiais metais statistikos duomenys patvirtino teoriją, kad artėjanti audra arba netikėtas poliariinių oro masių įsiveržimas daugeliui širdininkų sukelia priepuolius, didžiausias tada būna ir mirtingumas nuo įvairių širdies ligų. Todėl gydytojai pataria prieš oro per-

mainas ligoniams pasisaugoti, padidinti atitinkamų vaistų dozas ir pradėti juos naudoti, jei buvo padaryta pertrauka.

Paprastai mūsų klimato zonoje daugiausia širdininkų miršta žiemą mažiausia vasarą, tuo tarpu drėgnuose atogrąžų kraštuose būna atvirkščiai. Artritis sustiprėja rudeni ir žiemos pradžioje, oro drėgmė jam reikšmės neturi. O vaikų poliomieltis — šiltu ir drėgnu oru. Kai kuriose Afrikos srityse paplitusi paveldima mažakraujystė, vadinamoji piau-tuvinė anemija. Liūts užėjus, pagausėja drėgmės, kuri sumažina deguonies kiekį ore, jo slėgimą. Ligoninių audinių gauna mažiau deguonies, ir tada padidėja sąnarių, širdies ir kitokių skausmai. Oras veikia ir nervinius — psichinius ligonius. Daugiausia šizofrenijos ir epilepsijos atvejų stebima nuo lapkričio iki sausio mėnesio.

Sveiką organizmą oro permaina skatinančiai veikia. Tačiau nemaža žmonių vietoj skatinančio poveikio jaučia tam tikrą sunkumą. Tokiais atvejais pirmasis sveikatos ženklas būna bloga savijauta, prisilėgimas, padidėjęs irzlumas, nemiga ir širdies mušimas. Tai signalas, kad laikas pasitarti su gydytoju.

"M. ir G."

Ką pasakysite apie šią naują siulomą suknelę? Ją rodo dabartinė "Miss America".

Bostono moterų smaugikas Al-bert DeSalvo yra nubaustas, bet iš kalėjimo buvo pabėgęs. Jį sugavo ir vėl uždarė. Čia matome jį surakinant einantį į teismą, kur jį teis už pabėgimą iš kalėjimo. Kažkodėl supykęs ant savo dviejų "draugų", su kuriais kartu pabėgo, teisme vienam jų taip smogė į krūtinę, kad tas išvirto iš kojų.

JAU SENSTI, —

jei siunti gėles vazonuose, o ne puokštėse;

jei esi patenkintas paskutinę valandą sužinojęs, kad šeštadienį numatytas pobūvis atšauktas;

jei žiūrėdamas į trumpą sijonėlį dėvinčią mergaitę, visų pirma susirūpini, kad ji neperšaltų;

jei pirma skaitai mirusiųjų, o ne gimusiųjų skelbimus;

jei niekur nevažiuoji, iš anksto nerezervavęs sau vietos;

jei sakote: "Aš nežinau, kur dingsta tas laikas";

jei važiuoji į Floridą meškierioti žuvų, o ne moterų;

jei net nepavyduliauji, bet esi net dėkingas, kai kas nors šoka su jūsų žmona;

jei samdai sekretorę, atsižvelgdamas į jos sugebėjimą stenografuoti, o ne į jos kojas;

jei turi 10 kostiumų ir jie visi vienodai atrodo;

jei giri savo žmonos sugebėjimą virti, o ne jos figūrą;

jei eini į restoraną, kur nuogos padavėjos, ir giliniesi į valgi.

Yra dar ir daugiau tų "jei", bet pakaks ir šitų įsitikinti, ar jau senstate.

MEILĖ LAIMEJO

Maskvoj leidžiama Pravda pasigyrė, kad jai pavyko apginti nekantrių įsimylėjusių teisę savo jausmus išreikšti telegrama bet kurio laiku.

Mat, Leningrade telegrafas atsisakė priimti meilės sakancias telegramas vėliau kaip 11 val. vakaro. Laikraštis giriiasi, gynes įsimylėjusius ir kad štai jie vėl gali reikšti savo meilę telegramomis dieną ir naktį.

Tikrai tai didelis sovietinio rojaus žmonių laimėjimas!

Naujausios KNYGOS

CHICAGOS ISTORIJA, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., daug iliustracijų, įrišta, kaina \$10.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, parašė Jurgis Gliauda, 234 puslapiai, kaina \$2.50

EILERAŠČIAI, Henriko Radaučko poezijos rinktinė, 237 psl. Poezijos mėgėjams tai yra nepaprasta šio iškilaus poeto dovana. Kaina \$5

BAISUSIS BIRŽELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis, Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumištis. Kaina \$3.50

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI, kaip juos pramatyti ir jų išvengti. Parašė med. dr. Menard M. Gertler. Šiais laikais, kada širdies susirgimai taip paplitę, ši knyga visiem reikalinga. Kaina \$3.75

VARPAS NR. 6, 168 psl. Jame įdomūs dr. J. Pajaujo, J. Audėno, dr. V. Sruogienės, H. Blazo, M. Mackevičiaus, A. Kučo ir kt. straipsniai. Kaina \$2. (Keleivio adm. dar galima gauti ir Varpo Nr. 5, kuris taip pat įvairus ir įdomus, kaina \$2.).

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrišta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Brazdžionis ir Benys Babauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojo kūrybos pavyzdžiai.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalban-tiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliaudos), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštasis viršelis \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

J. Marino ir V. Bradausko
įpėdinams

Šių metų balandžio mėn. Brooklyne mirė Jurgis Marinas, Amerikoje žinomas kaip George Marin. Testamentu yra užrašęs savo giminiams nuo penkių simčių iki kelių tūkstančių dolerių kiekvienam. Tarpe visos eilės paminėti yra ir tokių, kurių adresai šiuo metu nežinomi, būtent: broliai Juozas ir Pranas Marinai; brolio Jono Marino vaikai; sesers Antaninos Neverdauskienės vaikai, kurių tarpe minima dukterė vienuolė, esanti šveicarijos vienuolynė; sesuo Marcelė Milašauskienė arba jos vaikai.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke.

Praeitų metų pabaigoje Connecticut valstijoje mirė Vladas Bradauskas, Amerikoje žinomas Walter Bradauskas. palikdamas kelis tūkstančius dolerių. Apie velionį žinoma tik tiek, kad buvo 78 metų amžiaus ir kad į Ameriką atvyko 1913 metais. Jo motinos pavardė buvo Alisavičiūtė. Velionio giminės ar apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

TEN NĖRA FRONTO
LINIJOS

Karo vadas Vietname gen. Westmoreland, neseniai lankydamsis New Yorke, pasakė, kad "mes kovojame be fronto linijos, nes priešas slepiasi tarp gyvenojų, džunglėse ir kalnuose neutralių kraštų pasienyje". Ten yra vietų, kurias aiškiai valdo Saigono vyriausybė ar komunistai, bet yra ir tokių vietų, kur dieną jos yra Saigono žinioje, o naktį ten viešpatauja komunistai.

P. Vietnamo užimamas plotas yra maždaug lygus pusei Kalifornijos valstijos. Iš pietų į šiaurę jo plotas tęsiasi 585 mylias, o pločio turi nuo 45 iki 150 mylių, iš vienos pusės yra P. Kinijos jūra, o iš antros Laos ir Kambodžija. Gyventojų P. Vietname yra 15 mil.

Pusė to ploto yra Saigono vyriausybės valdoma ir apie tiek pat komunistų, arba dieną vienų, naktį kitų žinioje.

Bet Saigono vyriausybė valdo didesnius miestus ir kitus tankiau apgyventus plotus, todėl jos kontrole yra apie 8.54 mil. gyventojų, tai yra beveik 57%, komunistų kontrole — 2.75 mil., tai yra 18.2%, ir abiejų pakaitomis — 3.77 mil., t. y. 25% gyventojų.

GALAS "BEŽDŽIONĖS
ISTATYMU"

Neseniai rašėm, kad Tennessee valstijoje atleistas mokytojas, kuris drįso mokykloje aiškinti, kad visi gyviai nebuvo kažkieno vienu mostu sutverti tokie, kokie dabar yra, bet kad jie ilgos evoliucijos padarai. Tennessee valstijoje dar tebeveikia įstatymas, kuris draudžia taip aiškinti gyvių kilmę, todėl ir tas mokytojas Scott buvo atleistas.

Prieš kelias dešimtis metų tas klausimas buvo net teisme atsidūręs, ir toks pat mokytojas už evoliucijos dėstymą mokykloje buvo ne tik atleistas, bet ir teismo nubastas. Bet šiandien jau ir atsilikusioje Tennessee valstijoje kiek kitokia dvasia įsigali.

Mokytojas Scott buvo atleistas, bet vėliau aukštesnės švietimo įstaiga jį vėl į mokyklą gražino. Scott vardu du jo mokiniai, mokytojų draugija ir kelios dešimtys įvairių tos valstijos universitetų profesorių iškėlė teismą bylą, prašydami pripažinti uždraudimą dėstyti evoliucijos mokslą mokyklose priešingu konstitucijai, kuri garantuoja žodžio, tikėjimo, draugijų ir minties laisvę. Kada ir kokią sprendimą teismas padarys, tenka dar palaukti.

Tuo pačiu metu tas klausimas svarstomas ir valstijos parlamente. Atstovų rūmai jau pasisakė už to įstatymo panaikinimą, bet senatė balsai pasidalino pusiau, todėl buvo balsuojama antrą kartą, ir dauguma pasisakė už to įstatymo panaikinimą. Tuo būdu beliko viena Missisipi valstija, kurioje dar draudžiama mokyklose dėstyti gyvių evoliucijos mokslą.

Štai čia sunku suprasti, kad šiandien JAV-se dar galima rasti tokių vietų, kur net valstijos įstatymų leidėjų galvose dar yra tiek tamybės.

SOVIETA I LENDA
I ŽEMĖ

Sovietų S-gos mokslininkai paruošė planą išgręžti žemę iki 10 mylių gylio. Iki šiol gręžiant tėra pasiekta 4.8 mylių gylio. Toks šulinys Pekase buvo gręžiamas 732 dienas, ieškant alyvos ir natūralinio gazo. Sovietų Azerbeidžane ir Kazachstane į šiaurę nuo Kaspijos jūros sovietai turi išgręžę du šulinius 4 mylių gylio.

Sovietų geologai sako, kad žemės gilumoje yra paslėpti milžiniški turtai, todėl reikia mėginti prie jų prieiti. Kad galėtume išgręžti 10 mylių gylio šulinį, reikia pagaminti specialias gręžiamąsias mašinas ir ypatingą 250 pėdų aukščio bokštą (tris kartus aukštesnį, negu dabar turima).

Svarbiausias uždavinys — pagaminti tokius gręžtus, kurie galėtų atlaikyti 10 mylių gylyje 900 laipsnių karštį. Tokie gręžtai dabar atliejami. Jų reikės iki 3,000, kol bus pasiekta 10 mylių gylio.

Didžiausia kliūtis gręžiant bus ta, kad kas kelios minutės gręžtą ir vamzdį su išgręžta žeme teks iškelti į viršų, kad mokslininkai galėtų ištirti pergręžtą žemės sluoksnį, vėl gręžtą nuleisti ir vėl toliau gręžti.

Jei ir geriausiai seksis, tas darbas užtruks kelerius metus.

Patricia Sheehan, išrinkta New Brunswick, N.J., miesto majoru.

Sitas milijonierius Meadows iš Dallas, Tex., nupirko garsių dailininkų 44 paveikslus, sumokėjęs daugiau nei 1 mil. dol., o vėliau paaiškėjo, kad tie paveikslai yra suklastoti.

Katalikų kunigas Walter Thomas Whalen iš sakyklos paskelbė savo parapijiečiams Newburyport, Mass., kad jis meta savo sutaną ir, vedęs mylimą moterį, pradės naują gyvenimą.

NASLĖ.

kurios santaukas suėdė vyro ligą ir mirtis, ieško ne turto, bet gero, ramaus, mėgstamų gamtą žmogaus, apie 50 metų ir kiek senesnio. Turintieji šeima, mėgstantieji gerti, gembleriai turi išsikstus — nerasykite.

Adresas: Birutė, c/o Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127. (21)

IESKO

Bronė Baliūnienė, gvv. 81 Welster Ave., Cambridge, Mass., ieško Vytauto Pašakarnio, Silvestro sūnaus, gimusio 1920 m. gegužės 31 d. Kaune, Lietuvoje. Jis pato ar apie jį ka žinantieji malonėkite parašyti nurodytu adresu. (21)

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antraštu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 1, New Jersey

ADMINISTRACIJOS
PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neušmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code. DEMESIUI!

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas kaina \$4.75.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužva-dienė, kaina \$2

ISIGYKITE SIAS

Poezijos knygos

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS. Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

POEZIJA, Aistis, 420 psl., kaina \$6.00.

HENRIKO RADAUSKO RINKTINĖ, 237 psl., kaina \$5.00.

SERKSNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl., kaina \$3.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3.

DAINOS APIE LAISVĘ, Alf. Giedraitis, 32 psl., kaina 75 centai.

SIELOS BALSAS, J. Smaltorius, 221 psl., kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijus Švabaitis, eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Klasik Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrėšta, kaina \$2.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

VEL NAUJA DOVANA
VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galime pradžiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knyga MĖKIUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradžiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivy.

DOMIOS KNYGOS

Romanai

Pranas Naujokaitis, ŽYDINCIO DIENOS, premijuotas romanas, 250 psl., kaina \$3.50.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15.

Jurgis Gliuda, DELFINO ŽENKLĖ, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauskas, CARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almnas, UPE I RYTUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 32 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Alovas Baronas, TREČIOJI MOTERIS, premijuotas romanas, 196 puslapiai, kaina \$2.50.

Kazys Placenis, PULKIMANT KELIU..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl., kaina \$2.00.

Jurgis Gliuda, SIKSNO ŠPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Alovas Baronas, VIENIS MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Alovas Baronas, LIEPTAI IR BEDUCNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas, ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas, JO SU ŽADĖTINĖ, premijuotas romanas iš Vinc. Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis, UPELIAI NEGRĮŽTA I KALNUS, 509 pusi., kaina \$5.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Ekskursija į Lietuvą

vyksta

RUGPIŪČIO 2 d. (registracija baigiasi birželio 17).

Registruokitės iš anksto, nes grupės didumas yra ribotas.

KAINA \$775.00,

įskaitant lėktuvą, pirmos klasės viešbučius, maistą ir pervežimus.

Prie šių grupių gali prisijungti ir gyvenantieji Kanadoje.

Kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma
LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

N.L. dabar pradeda duoti pranešimus apie Montrealy ruošiamą Pasaulinę parodą ir joje Lietuvių Dieną.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus

Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina \$2.00

antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00

Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisinys, 31 psl., 50 cent.

Cicagietės Ispūdziai komunistų pavergetoje Lietuvoj

95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuotiems,

70 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo

1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš., kaina seniau

buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Dan Ku viciio Magiškuoju kilmu į Vilnių, 330 pusla-

pių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą apra-

šymas su nepaprastais nuotykiiais. Kaina \$3.00

Vietinės žinios

Palydėjo Stasį Santvarą

per amžiaus ribą

Praeitą šeštadienį Kultūriniam Subatvakarių buvo įdomios tų subatvakarių ilgamečio programos vedėjo poeto Stasio Santvaro "išleistuvės". Tai, aišku, išleistuvės iš Bostono ar šios kultūrinės veiklos, o tik palydėjimas per 65-jų amžiaus metų ribą.

Ta proga rašytojas Antanas Gustaitis tarė trumpą įvadinį žodį, o dramos sambūrio režisierės Aleksandros Gustaitienės paruoštos vaidintojos sviesos ir audros garsų įreminime meniška paskaitė St. Santvaro "Žvejų" dramos trečiojo veiksmo santrauką. Šiame skaityme dalyvavo tik moteriškieji personažai — Aleksandra Daukantiene, Inga Daukantiene, Marija Gineitienė, Birutė Vaičiūrgytė, Irena Veitienė ir Irena Žukauskienė. Garso efektus tvarkė Romas

Sležas. Po to Tautinės S-gos nariai, neolituantai ir jūros skautų Nemuno tuntas įteikė sukaktuvininkui dailininko Viktoro Vizgirdos nuta-pytą jo portretą su atitinkamu adresu. Po S. Santvaro nuosirdaus padėkos žodžio tęsėsi pokalbiai prie kavutės. Programai, kaip papras-tai, vadovavo inž. Ed. Cibas, perpindamas savo kalbą gy-vu ir visus smagiai nutei-kiančiu humoru.

Šia proga vykusiai pas-kaityta autoriaus kūrinių iš-trauka geriau derinosi prie viso įvykio, negu paprastai tokiais atvejais sakomos tuš-čios pagyrimų prakalbos.

I pobūvį atsilankė ir pa-rapijos klebonas kun. A. Bartašūnas.

Diplomatas nesiruošia tam, ką nori pasakyti, bet il-gai ruošiasi tam, ką nori nu-tylėti. Talleyrand

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučius ir kelionių planus. Specia-lūs patarnavimai vykstantiems į FLORIDĄ.

Per TANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPIL-DOMO MOKESCIO.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigų, siuntinius ir užsa-kyti rusiškų prekių.

ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalu BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Rašyti ar skambinti:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

Sutaupysite \$100. alyvos kurui

Pilna centrinė šildymo sistema

Paiauks šiandien VELTUI įkainoti

FORTUNA FUEL CO.

487 Washington St., Dorchester, Mass.

GE 6 1204

Naujas 1967 modelis

garo - karšto vandens

šilto oro sistemų

Alyvos kūrenimo specialistai

ilgiau nei per 40 metų

24 val. alyvos burnerio aptarnavimas VELTUI

Alyvos kaina tik 15.9 centų galionas

Garantuotas automatinis pristatymas

L. B. BOSTONO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS

šį šeštadienį, gegužės 27 d. 7:30 val. vakaro

Lietuvių Piliiečių Draugijos III aukšto salėje
rengia

L I T E R A T Ū R O S V A K A R A,

kuriuo užbaigiamas šių metų Kult. klubo veiklos sezonas.

Vakaro programoje dalyvauja

aktorė Dalia Juknevičiūtė-Mackuvienė

ir rašytojai — Algirdas Landsbergis.

Kostas Ostrauskas,

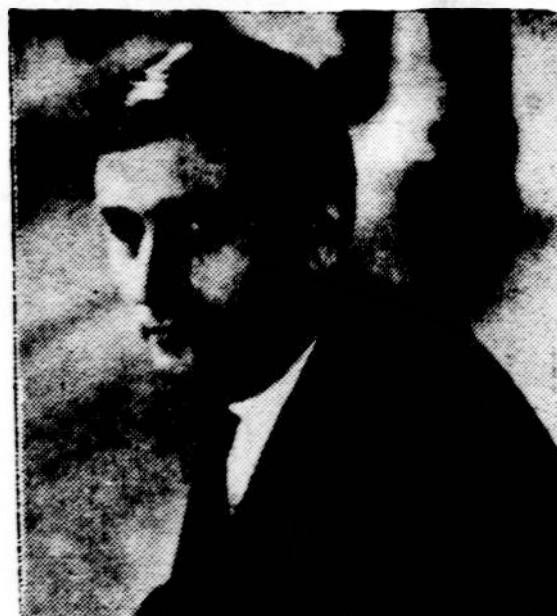
Stasys Santvaras,

kan. Mykolas Vaitkus.

Maloniai kviečiame visą lietuviškąją visuomenę šiame įžymiųjų mūsų svečių ir bostoniškų menininkų parengime gausiai dalyvauti.

Dramaturgas dr. Kostas Ostrauskas

Dramaturgas Algirdas Landsbergis

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ
(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinų pasirinkimas
žemiausia kaina

Norėdami talko, perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBICKĄ
dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8078

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

S. Griežė-Jurgelevičius

Chicagoje

L. Bendruomenės Apy-gardos pirm. Stasys Griežė-Jurgelevičius išvyko į Chi-cagą "Grażinos" operos pa-matyti ir ten gausių savo bi-čiulių aplankyti. Grįš šios savaitės gale.

Mirė E. Urbienė

Gegužės 18 d. Bostone mirė 85 m. amžiaus sulauku-si Emilija Urbienė, gimusi Ziurių kaime, Kidulių vals-čiuje. Palaidota gegužės 22 d. Gethemene kapinėse. Užuojauta velionės gyvie-siems artimiesiems.

Jančauskų sukaktis

Stasė ir Povilas Jančaus-kai gegužės 27 d. Tautinės S-gos namų salėje minės sa-vo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Tos progos puotą ruošia jų vaikai ir su-kaktuvininkės motina Zu-zana Simanauskienė.

Sveikiname sukaktuvinin-kus, linkėdami ilgų ilgų lai-mingų metų.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų Jordan Hall kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinių jubiliejinis koncer-tas.

PARDUODAMI

tautiniai kostiumai, gintarai ir kiti lietuvių dailės išdirbiniai. Skambinti po 6 val. vakaro tele-fonu 522-3610.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

City Point rajone (So. Bostone) II aukšte išnuomojamas 4 kam-barių butas su visais patogumais, šildomas dujomis, nuoma \$75 mėnesiui. Kreiptis į Ausiejų krautuvę 828 E. Fifth St. arba telefonu 269-9492.

REIKALINGAS

indų plovėjas ir darbininkas į-vairiems svaros darbams, nuola-tinis darbas, 2 savaitės atosto-gų. \$75 per savaitę. Kreiptis: 300 Broadway, So. Boston, Mass.

3 suaugusių šeimai reikalingas 4-5 kambarių butas So. Bostone, būtinai pirmame aukšte. Pranešti tel. 268-6968.

IESKOMA NUOLATINĖ

SEIMININKĖ,

kuri sutiktų gyventi Cape Cod, Osterville, Mass.

Dėl sąlygų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

Telefonas 268-8764

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siūnčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadeniais 8-9 val. ryte

FM Bangomis 105.7 megaciklų

IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUniper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Rev. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-4029

Nuo 9 val. ryto iki 5 val. v., šiek tiek šiek tiek dienomis ir sek.

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 10 iki 7 p.p.

Tel. AN 8-2712

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. AN 8-4649

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Jonas Starinskas

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Televizija

ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

is stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir is stoties FM,

101.7 mc. veikia sekmadie-

niais nuo 1 iki 1:30 val. die-

na. Perduodama: Vėliausių

pasaulinių žinių santrauka

ir komentarai, muzika, dan-

nos ir Magdūtes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dova-

nų krautuvę, 502 E. Broad-

way, So. Bostone. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gauna-

mas ir Keleivis.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Daili

Popieriaus Sienuose

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plomberiams

Visokie gelekties daiktai